

Sinteza recomandărilor/avizelor băncilor licențiate la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea și completarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit”

Nr. crt.	Referința la punctul din proiect	Autorul recomandării / avizului	Recomandare	Concluzii
1.		BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A.	Nu au obiecții	
2.		BCR Chișinău S.A.		
3.		B.C. „ENERGBANK” S.A.		
4.		B.C. „VICTORIABANK” S.A.		
5.		„FinComBank” S.A.	Nu au prezentat obiecții	
6.		BC „Moldindconbank” S.A.		
7.		B.C. „ProCreditBank” S.A.		
8.		BC „EuroCreditBank” S.A.		
9.	La proiect	Ministerul Justiției	Din titlul proiectului se va exclude referința la Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.54 din 9 martie 2016, deoarece, potrivit art. 50 din <i>Legea nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale</i> , titlul actului normativ trebuie să exprime sintetic obiectul de reglementare.	Se acceptă.
			În conformitate cu normele de tehnică legislativă, clauza de emitere, după izvorul publicării Legii privind activitatea băncilor nr. 202 din 6 octombrie 2017 se va completa cu cuvintele „cu modificările și completările ulterioare”, deoarece,	Se acceptă.

			după momentul publicării, Legea dată a fost modificată și completată.	
			Potrivit uzanțelor normative la indicarea datei adoptării unui act normativ cifrele 1 – 9 nu sunt precedate de cifra zero (a se revedea în clauza de emitere data adoptării <i>Legii privind activitatea băncilor</i> , iar în dispoziția propriu-zisă de modificare și completare - data adoptării <i>Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit</i>).	Se acceptă.
			Întrucât în proiect se propune modificarea doar a unui act normativ, în conformitate cu art. 56 alin. (5) din <i>Legea nr. 317 din 18 iulie 2003</i> , se va exclude numerotarea cu „1.” a dispoziției propriu-zise de modificare și completare.	Se acceptă.
			La subpct. 1) dispoziția de modificare a clauzei de emitere se va formula potrivit uzanțelor normative, după cum urmează: „În clauza de emitere textul „art.5 alin. (1) lit. c) și d)” se substituie cu textul „art.5 alin. (1) lit. d)”. În același timp, remarcăm că, în corespundere cu art. 9 alin. (2 ¹), art. 13,	Se acceptă.

			<p>art. 52 alin. (1) și art. 73 din <i>Legea nr. 317 din 18 iulie 2003</i>, în calitate de temei juridic al actelor normative trebuie să fie indicate doar normele ce stabilesc competența autorităților publice de a reglementa domeniile vizate în proiecte, nu și cele ce stabilesc competența acestora de a adopta acte normative. Astfel, pentru proiectul dat drept temei juridic servesc art. 84 și art. 99 alin. (3) și (4) din <i>Legea privind activitatea băncilor</i>.</p>	
			<p>La subpct. 3) cuvântul „textul”, în primul caz, se va substitui cu termenul „cuvintele”, deoarece în actele normative de modificare și/sau completare cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”, „sintagma”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
			<p>La subpct. 4): Dispoziția de modificare de la lit. a) se va reformula după cum urmează: „La poziția „Lungimea câmpului (numărul maxim de caractere admise)”, colana 96 „Codul grupului”, cifra „10” se substituie cu cifra „18”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

			<p>Dispoziția de modificare și completare a Modulului de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate se va expune succint („b) la Modul de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate:”), întrucât norma dată reprezintă o diviziune ce derivă din subpct. 4), care la rândul lui decurge din dispoziția propriu-zisă de modificare și completare a Instrucțiunii prenotate.</p>	
			<p>Se va stabili că pct. 17 se completează cu două alineate cu următorul cuprins (a se vedea art. 57 din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003). Concomitent, în alineatul doi se vor revedea în conformitate cu normele limbii literare cuvintele „tip de asigurare care asigură”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
			<p>Dispoziția de completare a pct. 25³ se va formula într-un singur alineat, stabilindu-se că pct. 25³, la prima propoziție, după cuvântul „pierderi” se completează cu cuvântul „așteptate”, iar în final se completează cu textul „, sumele în valută fiind recalulate în lei moldovenești cu utilizarea cursului oficial”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Norma ce vizează modificarea pct. 25⁴ se va expune cu utilizarea cuvintelor „va avea următorul cuprins”, iar în noua redacție se va indica numărul punctului „25⁴.”</p>	Se acceptă.
		<p>La pct. 41¹: dispoziția de modificare și completare se va reformula, în conformitate cu uzanțele normative („la pct. 41¹:”); modificarea propusă (substituirea cuvintelor „cu codul” cu cuvintele „partea numerică a codului”), urmează a fi precizată, pentru a asigura acordul dintre cuvinte în propoziția în care se operează modificarea dată; „Codul grupului poate conține atât cifre cât și litere (ex. A123, 99, 1U3)” reprezintă, în conformitate cu art. 57 din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003”, alineatul trei al pct. 41¹. Prin urmare, se va stabili că alineatul dat se abrogă; completările propuse la pct. 41¹, în limbajul normativ, sunt alineate. Această remarcă este valabilă și pentru pct. 41⁴.</p>	Se acceptă.
		<p>Vis-a-vis de completarea pct. 41⁴, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (6) din Legea prenotată, „Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele se divid în subpuncte și în alineate. Subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o</p>	Se acceptă.

			paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză”. Astfel, numerotarea prescripțiilor ce derivă din puncte, alinate cu „(i)”, „(ii)” nu corespunde cadrului normativ național.	
10.	La pct. 41 ⁴ din Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit (în vigoare)	BC “Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” S.A.	Propunem expunerea textului „va fi determinată ca media lunară a costurilor de deservire ale creditelor pentru următoarele 12 luni, inclusiv restante” după cum urmează: „va fi determinată ca media lunară a costurilor de deservire ale creditelor pentru următoarele 12 luni (sau ca media pentru lunile rămase până la scadență, în cazul în care numărul acestora este mai mic de 12), inclusiv restante existente la data de raportare”.	Se acceptă.
			Propunem expunerea textului “în cazul persoanelor fizice, banca va ține cont de venitul net mediu lunar pentru ultimele 12 luni” în următoarea redacție: „în cazul persoanelor fizice, banca va ține cont de venitul net mediu lunar utilizat la acordarea creditului; argumentăm prin faptul că debitorul poate activa de mai puțin de 12 luni la momentul acordării creditului.	Se acceptă.
			Nu este clară formularea „de profitul mediu lunar în baza din rezultatului	Se acceptă. Textul „de profitul mediu

		net", trebuie ajustată; adițional, precizați ce profit va fi utilizat pentru calculul DSTI: profitul net sau profitul operațional (rezultatul din activitatea operațională); dacă se intenționează de a face referință la indicatorul EBITDA, atunci trebuie utilizat profitul operațional.	lunar în baza din rezultatului net" va fi expus după cum urmează „de profitul net mediu lunar”. Pentru calculul DSTI se va utiliza profitul net, fără a fi deduse cheltuielile de deservire a creditului(lor) (dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor).
		Solicităm acordarea unei perioade de implementare de minim 3 luni din data aprobării hotărârii în cauză.	Nu se acceptă. Prezentul proiect de modificare vine cu precizări ale modului de calcul al indicatorului DSTI, care a fost introdus în Instrucțiunea de raportare prin HCE nr.188 din 19.07.2017.
	BC “COMERTBANK” S.A.	1) Propunem expunerea textului „DSTI se va calcula la momentul acordării creditului” în următoarea redacție: „DSTI se va calcula și se va raporta în baza informațiilor deținute de banca la momentul acordării creditului; 2) de adăugat p.(iii) cu următorul conținut: în cazul ajustării serviciului datoriei.	1) Se acceptă. 2) Se acceptă parțial. Se va completa cu textul: p.(iii) „în cazul altor modificări ale venitului sau ale costurilor de deservire ale creditului(lor)”

			De adăugat p.(iii) cu următorul conținut: la rambursarea totală a unui credit, în cazul în care clientul, persoană fizică sau juridică, are mai mult decât un credit.	Se acceptă parțial. Se va completa cu textul: p.(iii) „în cazul altor modificări ale venitului sau ale costurilor de deservire ale creditului(lor)”
11.	La pct. 41 ² - 41 ³ din Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit (în vigoare)	B.C. “EXIMBANK- Gruppo Veneto Banca” S.A.	Conform clauzelor SIRF 9 PD-ul și LGD-ul sunt stabilite în funcție de durata de viață a activului/angajamentului condițional (Stage 1 - Stage 3) și anume pentru activele/angajamentele condiționale clasificate în Stage 1 PD-ul și LGD- ul este aplicat pentru anul de raportare, iar pentru cele clasificate în Stage 2-3, PD-ul și LGD-ul este aplicat pentru întreaga perioadă de viață a activului/angajamentului condițional. În vederea raportării coerente conform prevederilor standardelor SIRF 9, propunem de a modifica pct. 41 ² - 41 ³ ajustând cerințele de raportare la SIRF 9.	Se acceptă. În instrucțiune se va indica expres că indicatorul dat se va calcula conform SIRF 9